

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/137/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113202605
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7113202605.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Škodové udalosti, s.r.o., Košice, Alžbetina 28/666, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. Beátou Pitorákovou, advokátkou, Košice, Kováčska 17, proti žalovanému X.. J. B., bytom A.Š., B. XX, o zaplatenie 288,27 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 35C/103/2013-99 z 9.1.2014 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že vstup Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: XX XXX XXX, do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nepripúšťa.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením pripustil vstup KOMUNÁLNEJ poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Vzal do úvahy, že vo veci samej sa žalobca domáha voči žalovanému zaplatenia sumy 288,27 € s prísl. a že voči platobnému rozkazu č.k. 13Ro/16/2013-14 samotný žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor nepodal. Uviedol, že dňa 1.3.2013 KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group mu doručila odpor proti platobnému rozkazu a zároveň i oznámenie o jej vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Poukázal na to, že podaním z 19.6.2013 žalobca namietol vstup poisťovne do konania ako aj to, že odpor voči platobnému rozkazu bol podaný neoprávnenou osobou a to s odvolaním sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5Cdo/47/2012 z 30.7.2012. Citoval § 93 ods.1 a 3 O.s.p. a charakterizoval podmienky prípustnosti vedľajšieho účastníctva. Za nesporné považoval, že žalovaný so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane súhlasil a keďže sa nestotožnil s námietkami žalobcu, vstup KOMUNÁLNEJ poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group do konania pripustil.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca a navrhol ho zrušiť. Opätovne poukázal na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR č. 5Cdo/47/2012 z 30.7.2012, ktorý zaujal stanovisko k vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Upozornil, že žalovaný so vstupom poisťovne do konania súhlasil až 16.7.2013, t.j. až po vyše troch mesiacoch od podania odporu. Tento bol podľa neho podaný neoprávnenou osobou a nie účastníkom konania. Tento názor podľa neho vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR č. 6Cdo/357/2013 z 30.10.2013. Pochybil preto súd prvého stupňa, keď akceptoval odpor podaný poisťovňou a zo skráteného konania presunul návrh do sporového konania, čím zvýšil jeho náklady spojené so sporom.

Odvolací súd na základe podaného odvolania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa rozhodol platobným rozkazom pod sp.zn. 13Ro/16/2013-14 z 15.2.2013 tak, že uložil žalovanému, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil

žalobcovi sumu 288,27 € s príslušenstvom, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde prvého stupňa. Proti platobnému rozkazu žalovaný sám odpor s odôvodnením nepodal. Odpor proti nemu podala Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group a to podaním z 28.2.2013 (č.l. 15-16), pričom zároveň oznámila i svoj vstup do konania ako vedľajšia účastníčka na strane žalovaného.

Platobný rozkaz predstavuje samostatnú formu rozhodnutia, vydaného v skrátenej forme konaní. Podstata rozhodnutia platobným rozkazom spočíva v tom, že ho vydáva súd, aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa (žalobcu) a bez vypočutia odporcu (žalovaného) v prípadoch, kedy to zákon umožňuje.

Podľa § 174 ods. 1 O.s.p. platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podľa § 174 ods. 3 písm. c) O.s.p. súd uznesením odmietne odpor, ktorý bol podaný neoprávnenou osobou.

Riadnym opravným prostriedkom proti platobnému rozkazu je odpor s odôvodnením, pričom tento podľa znenia zákona môže podať len odporca (žalovaný).

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. sa ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má na jeho výsledku právny záujem, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (odkaz 10a pod čiarou k § 93 ods. 2 O.s.p.).

Vedľajší účastník podľa ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. vstúpi do konania buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého účastníka urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh.

Charakteristickým znakom postavenia vedľajšieho účastníka je, že vystupuje popri účastníkovi konania a jeho postavenie je tak čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis. To znamená, že vedľajší účastník okrem iného nemôže disponovať predmetom konania a ak z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže vedľajší účastník podať odvolanie len v prípadoch, ak ho zároveň podá hlavný účastník, prípadne ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas. Inak povedané, ak podá odvolanie (i dovolanie) len vedľajší účastník, môže ho podať len v tom prípade, ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadří súhlas. V prípade, ak účastník odmietne dať súhlas k odvolaniu a dovolaniu vedľajšieho účastníka, je odvolanie a dovolanie vedľajšieho účastníka bez tohto súhlasu právne neúčinné. Z už uvedeného vyplýva, že ak úkony vedľajšieho účastníka, ktorý koná vždy iba sám za seba odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vedľajšie účastníctvo je teda formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporným stranám). Zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie (práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva), alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods.2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 93 ods.3 O.s.p. („Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.“) možno síce vyvodiť, že tretia osoba sa stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje do konania na strane niektorého z účastníkov, jej vstup do konania nie je však prípustný v každom konaní. Vzhľadom na vyššie uvedený zmysel vedľajšieho účastníctva (pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov), treba ustanovenie § 93 ods.3 O.s.p., pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie (porov. napr. Rubeš, J. In Handl, V. okol. Občianský súdny rád, Komentár, Panorama Praha, 1985, str. 418). To však neplatí napríklad pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátenom konaní, ktoré v porovnaní s obvyklým priebehom reálneho sporového konania vykazuje výrazné odlišnosti, keďže sa realizuje bez nariadenia pojednávania a bez dokazovania vo vlastnom zmysle slova (porov. Rubeš, J. In cit. dielo, str. 421). Pokiaľ odporca v tzv. skrátenom konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez jeho vypočutia, len na základe skutočností uvádzaných navrhovateľom a žalobný návrh sa i odporcovi doručuje až spolu s platobným rozkazom, nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu, nemôže tak procesne účinne urobiť ani iný subjekt, domáhajúci sa vstupu do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Vstupom takého subjektu do konania sa totiž nemôže naplniť zmysel vedľajšieho účastníctva, ktorým je „pomoc v spore“.

Konanie majúce povahu tzv. skráteného konania nadobudne atribúty sporového konania až včasným podaním odôvodneného odporu odporcom, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zrušuje a súd nariadi pojednávanie. Až po takomto procesne účinne uplatnenom úkone odporcu môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva, pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho s cieľom prispieť k ochrane jeho práv (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods.2 O.s.p.) prípadne aj svojich vlastných práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (v prípade vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods.1 O.s.p.).

Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov odvolací súd dospel k názoru, že účinky vedľajšieho účastníctva v danej veci, v štádiu tzv. skráteného konania nastať nemohli. Ak teda Komunálna poisťovňa podaním z 28.2.2013 (súbežne s odporom) oznámila súdu prvého stupňa, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného, nenastali urobením tohto úkonu účinky vzniku jej vedľajšieho účastníctva.

„Začatie“ sporového konania v zmysle § 174 ods.2 O.s.p. včasným podaním odôvodneného odporu môže iniciovať len odporca, nie aj tretia osoba, ktorá sa nestala procesne účinným spôsobom (vedľajším) účastníkom konania. Totiž len odporca disponuje oprávnením dať procesne významný podnet na pokračovanie v konaní, v ktorom sa potom, okrem iných uplatní prejednáca zásada a zásada kontradiktórnosti. Iba odporca (výlučne) rozhoduje o tom, či mieni v spore pokračovať a je výlučne na jeho voľi, či podá odpor proti platobnému rozkazu.

Keďže uvedené závery o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva v konaní predchádzajúcom podaniu odporu hlavným účastníkom (odporcom) plne platia pre všetky typy vedľajšieho účastníctva, nepostupoval správne súd prvého stupňa, ak pripustil vstup Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group do konania na podklade jeho oznámenia z 28.2.2013 a odvolacie námietky žalobcu sú tak oprávnené.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd musel napadnuté uznesenie zmeniť a vstup Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného neprípustiť.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.